

PIATA MIESTNOSŤ: SIEŇ SLÁVY KONIEC ALEBO ZAČIATOK?

5. stretko

*„Aj keby som stratil môj život,
nebolo by to márne,
ak by sa aspoň jeden z tých, ktorým som pomohol,
stal kňazom namiesto mňa.“*
(Don Titus Zeman, porov. Summarium Documentorum, Doc. 28)

CIEĽ

Urobiť syntézu prežitého (prežili sme dobrodružstvo hľadania kľúčov, orientácie a prechody cez rôzne priestory až k slobode), vychutnať si to a odpichnúť sa do ďalších etáp v živote.

Spoločne osláviť blížiace sa blahorečenie dona Titusa Zemana.

ZO ŽIVOTA TITUSA ZEMANA

Don Titus zorganizoval tri prechody cez hranicu. Spolu s mnohými ďalšími bol v apríli 1951 zatknutý. Prokurátor pre neho žiadal trest smrti. Titusova povest' a vôľa režimu „nevytvárať mučeníkov“, priniesli zmenu trestu na 25 rokov tvrdého väzenia bezpodmienečne so stratou občianskych práv. Trinásť rokov Titus znáša väzenie: ťažko mučený, zosmiešňovaný, ponižovaný.

Jeho osud sa prelína so svedectvami viery mnohých iných: blahoslavená sestra Zdenka Schelingová, Boží služobník Michal Buzalka, Ján Chryzostom Korec – neskôr kardinál, don Alfonz Paulen, don Ernest Macák (zomrel v r. 2016 sprevádzaný

chýrom svätosti). Titus nebojoval viac ako oni ale spolu s nimi špecifickým spôsobom, ktorý sa od neho žiadal. V roku 1964 režim Titusa podmienene prepustil na slobodu, stále bol však trápený, sledovaný a nakoniec sa s ním jednalo ako s pokusným králikom. Zomrel 8. januára 1969.

V r. 1991 ho v rehabilitačnom procese vyhlásili definitívne za nevinného, zatiaľ čo sa niektorí z jeho prenasledovateľov na konci svojho života obrátili a priblížili k Cirkvi, ba žiadali (niekedy aj verejne) odpustenie zla, ktoré mu urobili.

V r. 2010 sa začal proces blahorečenia a svätorečenia Titusa Zemana.

V pondelok 27. februára 2017 Svätý Otec František schválil dekrét o mučeníctve dona Titusa a umožnil jeho blahorečenie.

AKTIVITA

Niekde vonku priprav sieň slávy. Umiestni tam stupienok víťazov (za prvým miestom umiestni fotku dona Titusa Zemana), malú nástenku s fotkami z jednotlivých miestností, ktorými museli mladí prejsť, stôl s dobrotami a zapálenými sviečkami – jednodubky, zmrzlinové poháre, koláčiky a prípadne trampolínu (ak je to možné).

Účastníkom zaviaž oči a prived' ich na miesto, kde si pripravil Sieň slávy. Hrá vhodná hudba (napr. We are the champions). Mali by zažiť, že sú konečne na slobode – vonku, nie v nejakej uzavretej miestnosti. Po zložení šatiek z očí by mali pocítiť potešenie z toho, čo vidia a že si to užijú. Po jednom preved' každého člena stretka cez stupienok víťazov. Na najvyššom stupienku zlož mu/jej šatku z očí a odovzdaj záložku, na ktorej je obrázok dona Titusa Zemana s myšlienkou: „Aj keby som stratil môj život, nebolo by to márne, ak by sa aspoň jeden z tých, ktorým som pomohol, stal kňazom namiesto mňa.“ Potom ho/ju usaď ku stolu.

Keď už všetci sedia, prehovor k účastníkom stretka:

Každý z nás prešiel stupienkom víťazov. Toto víťazstvo nás presahuje. Vyšli sme na slobodu z jednotlivých miestností a konečne môžeme spokojne dýchať. Už to, že sme zápasili o to, aby sme sa dostali na slobodu, malo zmysel. Každý športovec, ktorý dosiahne úspech, zvíťazí v nejakej etape, ešte svoju kariéru nekončí. Po zvládnutí jedného víťazstva sa musí pripraviť na ďalšie

šampionáty.

Preto aj my dnes, hoci sme na slobode, mali by sme sa naučiť byť obozretní. Dnešná doba nám môže slobodu veľmi rýchlo vziať. Ani si to nevšimneme a môžeme uviaznuť v závislostiach, rozbiť vzťahy, o ktoré sme sa dlhé roky snažili a budovali ich, stratiť vieru a utopiť sa v pochybnostiach.

Na tomto mieste môžeš pripomenúť príbeh o žabe.

(Vid' príbeh o žabe zo spoločného úvodu.)

Nenechajme sa uvariť. Ešte nie sme vo finále. To už má za sebou don Titus Zeman. Treba sa v živote správne rozhodovať. Každá etapa života sa dá časom zhodnotiť. Môžeme sa tešiť z malého víťazstva, ale postupne majú tieto malé víťazstvá viesť k veľkému víťazstvu. Potrebujeme aj naďalej pracovať na sebe a tiež v partii. Bojujeme spolu.

Ak je to vhodné, zvýrazni príklad tým, že každému dáš zopár zelenobielych cukríkov – gumených žabiek.

Potom upriam pozornosť na fotky.

(Ak nemáš fotky, môžeš spraviť makety alebo nákresy miestností, ktorými prešli.)

Na fotkách sú jednotlivé miestnosti, ktorými sme prešli, aby sme sa dostali na slobodu:

- dostali sme sa z escape room, ktorý predstavoval život v totalite*
- prešli sme bludiskom, kde sme potrebovali sprievodcu*
- zvládli sme šachovú miestnosť, kde sme prekonávali výroky plné pesimizmu*
- strkali sme ruku do vecí, ktoré boli nepríjemné a tak sme prešli cez miestnosť Štrkáča*
- až sme sa dostali na slobodu.*

Nasleduje krátka diskusia o tom, čo prežili. Môžu sa pripomenúť nejaké zážitky, prípadne vtipné situácie.

Diskusiu môžeš zakončiť napríklad takto:

Sme už na vzduchu a nepozeráme cez kľúčovú dierku. Vďaka skúsenosti, ktorou sme prešli, sme vyzreli. Prešli sme ku slobode. Inak by sme si to nevážili. Až keď o slobodu prídeme, až vtedy si ju začíname vážiť. Až po námahe si vážiš odpočinok, po utrpení si vychutnávaš víťazstvo. Napr. tak ako po písomke, na ktorú si sa učil a dostaneš za ňu dobrú

známku, alebo keď sa po pretekoch, na ktoré si poctivo trénoval, ocitneš na stupni víťazov.

Don Titus sa po utrpení dostal k víťazstvu. Stal sa mučeníkom za duchovné povolania. Teraz každý z vás dostane nový „titul“.

Členov stretka rozdeľ do dvoch skupín. Členovia jednej skupiny nech vymyslia mená, „tituly“ pre členov druhej skupiny a naopak: tak ako don Titus dostal titul mučeník za duchovné povolania. „Titul“ nech vyjadruje pozitívnu črtu, ktorú u člena ostatní vnímali počas jednotlivých stretiek. Postupne každého volaj po mene a zároveň ho/ju ostatní označia príslušným „titulom“, ktorý mu/jej vymysleli. Napr. *tvorivá hľadačka, výkonnosťný stĺp skupiny, upokojujúci povzbudzovač* a pod. Každému samozrejme zatlieskajú.

Potom nasleduje voľná spontánna zábava, napr. skákanie na trampolíne.

PRE ANIMÁTORA

Titus bol umučený, ale život tých, ktorých zachránil, pokračoval a rozvíjal sa ďalej. Jeho skutok dobra spôsobil celú „lavínu dobra“. Počas dvoch rokov prešli na slobodu desiatky ľudí. Ako pokračoval život zachránených utekajúcich nájdete na stránke [www.tituszeman.sk](http://tituszeman.sk)¹. Dá sa povedať, že boli aktívni na všetkých poliach. Vydávali knižky, pôsobili na misiách, starali sa o deti a mladých, vychovávali ďalších kňazov. Hoci donovi Titusovi tretia výprava nevyšla, tí, ktorých zachránil, išli ďalej. Dnes už po nich zbierame ovocie. Viacerí z nich vytvorili „partiu svätých“.

¹ <http://tituszeman.sk/titus-zeman/koho-zachranil/#more-570>

Z PÍSMA

Mt 25:31-46

Až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy a on oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví sprava a capov zľava. Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: „Podte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“ Vtedy mu spravodliví povedia: „Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako počestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?“ Kráľ im odpovie: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ Potom povie aj tým, čo budú zľava: „Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovej a jeho anjelom! Lebo som bol hladný, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; bol som počestný, a nepritúlili ste ma; bol som nahý, a nepriodeli ste ma; bol som chorý a vo väzení, a nenavštívili ste ma.“ Vtedy mu aj oni povedia: „Pane, a kedy sme ťa videli hladného alebo smädného alebo ako počestného alebo nahého alebo chorého alebo vo väzení a neposlúžili sme ti?“ Vtedy im on odpovie: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili.“ A pôjdu títo do večného trápenia, kým spravodliví do večného života.”

Poslednou miestnosťou, ktorou budeme musieť v živote prejsť je Posledný súd. Kľúčom k tomu, aby sme cez ňu prešli je láska – bol som hladný, dali ste mi jesť...

ÚLOHA DO BLAHOREČENIA

Prečítaj si do blahorečenia jednu z knižiek, ktorú napísal don Ernest Macák (Zápisky spoza mreží; Dva roky v katakombách; Diagnóza: Bláznom pre Krista; Prenasledovaní pre Krista; Utečenci pre Krista; Bože, oplatilo sa mi žiť!; Titus, odpusť mi to!), alebo si prečítaj jedno zo svedectiev zo stránky www.tituszeman.sk.²

Pozývame ťa na blahorečenie dona Titusa Zemana do Bratislavy 30. septembra 2017.

Všemohúci Bože,
ty si si vyvolil svojho služobníka Titusa Zemana, aby nasledoval charizmu svätého Jána Bosca.
Pod ochranou Panny Márie, Pomocnice kresťanov, sa stal kňazom a vychovávateľom mládeže.
Žil podľa Božích prikázaní a pre svoju priateľskú povahu a ochotu pomôcť bol obľúbený medzi ľuďmi.
Keď nepriatelia Cirkvi siahli na ľudské práva a slobodu vyznania, kňaz Titus nestratil odvahu a vytrval na strane pravdy.

Pre vernosť svojmu saleziánskemu povolaniu a obetavú službu Cirkvi bol väznený, zosmiešňovaný, ponižovaný a mučený, ale on neohrozene vzdoroval svojim mučiteľom. Všetko pretrpel z lásky a s láskou.
Prosíme ťa, večný Bože, osláv svojho verného sluhu Titusa, aby sme si ho mohli v Cirkvi verejne uctievať na oltári. Prosíme ťa za jeho svätorečenie skrze tvojho Syna Ježiša Krista a na príhovor jeho matky Panny Márie, Pomocnice kresťanov.
Amen.

² <http://tituszeman.sk/titus-zeman/svedectva/>

Potešíme sa, ak nám dáš vedieť o svojej skúsenosti s ponúknutým stretnom a poskytnješ nám podnety pre vznik ďalších pastoračných materiálov na adrese info@tituszeman.sk.

Autori: Eva Rušíňová FMA, Peter Naňo SDB

z autorského tímu programu Cesty zrenia www.cestyzrenia.sk

Konzultant: Pavol Danko

Editor: Ján Mihálik

Grafická úprava: Miriam Vyšňovská

Jazyková korektúra: Mária Nagyová FMA

Vydané v roku 2017

Saleziáni don Bosca – Slovenská provincia, Miletičova 7, 82108 Bratislava

Toto dielo je licencované pod licenciou

Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

Text licencie možno nájsť na <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>